

Urząd Transportu Kolejowego

<https://utk.gov.pl/pl/cemm/swiadectwo-maszynisty/20988,Zlozenie-wniosku-o-egzamin-na-swiadectwo-maszynisty-w-https://maszynista.gov.pl>
02.05.2024, 06:50

Złożenie wniosku o egzamin na świadectwo maszynisty w <https://maszynista.gov.pl>

Od 1 stycznia 2024 r. egzamin na świadectwo maszynisty jest przeprowadzany wyłącznie przez Prezesa UTK w Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów w Warszawie. Egzaminy prowadzone są w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie egzaminów na licencję i świadectwo maszynisty.

W skuteczne złożenie wniosku o przeprowadzenie egzaminu na świadectwo maszynisty muszą zaangażować się dwa podmioty:

- pracodawca (przewoźnik kolejowy lub zarządca infrastruktury);
- ośrodek szkolenia maszynistów i kandydatów na maszynistów, w którym kandydat odbył kurs.

Egzamin jest podzielony na 2 etapy:

- część teoretyczną, na którą składa się:
 - test,
 - zadania na symulatorze pojazdu kolejowego;
- część praktyczną, która polega na prowadzeniu pojazdu kolejowego.

Zapisy na test odbywają się w systemie maszynista.gov.pl. Ustalenie terminu egzaminu na symulatorze oraz przebiegu części praktycznej jest natomiast koordynowane poza systemem. W obydwu przypadkach potwierdzenie terminu pojawi się w systemie.

Uwaga: negatywny wynik z którejkolwiek części egzaminu oznacza potrzebę podejścia do całego egzaminu od nowa.

1. Co przed złożeniem wniosku? – zadanie dla ośrodka szkolenia

Aby pracodawca mógł złożyć do Prezesa UTK wniosek o przeprowadzenie egzaminu na świadectwo maszynisty, ośrodek szkolenia, w którym kandydat ukończył kurs, musi przekazać do systemu następujące dane:

- informacje o przeprowadzeniu tzw. sprawdzianu dopuszczającego;
- wpis o ukończeniu szkolenia na świadectwo maszynisty.
- sprawdzian dopuszczający

Przepisy rozporządzenia w sprawie świadectwa maszynisty^[1] wprowadziły nową kategorię sprawdzianu wiedzy i umiejętności. Jest on przeprowadzany w trakcie szkolenia kandydatów na maszynistów, którzy ubiegają się o uzyskanie świadectwa maszynisty. Sprawdzenie dotyczy infrastruktury kolejowej danego zarządcy infrastruktury lub typu pojazdu kolejowego.

Znajomość pojazdów kolejowych oraz zarządców infrastruktury potwierdzona podczas tego sprawdzianu jest podstawą do ujęcia ich w pierwszym świadectwie maszynisty kandydata, jeśli zda egzamin na świadectwo maszynisty. Sprawdzenie odbywa się na zasadach wskazanych w § 10-11 rozporządzenia w sprawie świadectwa maszynisty.

Po sprawdzeniu pracownik ośrodka szkolenia (pracownik musi mieć odpowiednie uprawnienia) loguje się do systemu i w zakładce „Świadectwo maszynisty” wybiera pozycję „Sprawdziany dopuszczające”. Po przejściu do widoku rejestru w prawym górnym rogu należy wybrać opcję „Dodaj sprawdzian dopuszczający”.

W formularzu, który się wówczas pojawi, należy uzupełnić:

- dane uczestnika sprawdzianu (kandydata na maszynistę):
 - imię,
 - drugie imię (pole opcjonalne),
 - nazwisko,
 - numer PESEL,
 - data urodzenia (wypełni się automatycznie po uzupełnieniu PESEL),
 - miejsce urodzenia,
 - numer EIN;
- dane sprawdzianu dopuszczającego:
 - data przeprowadzenia sprawdzianu,
 - wynik sprawdzianu (do wyboru z listy rozwijalnej: zdany/niezdany),
 - numer EIN egzaminatora,
 - podmiot kierujący na sprawdzian dopuszczający (z listy rozwijalnej),
 - rodzaj sprawdzianu dopuszczającego (z listy rozwijalnej).

W polu podmiotu kierującego na sprawdzian można rozpocząć wpisywanie jego nazwy, co zawęzi zakres pozycji wyświetlanych w liście rozwijalnej.

Uwaga: aby system dopuścił do złożenia dokumentu, egzaminator, którego nr EIN pracownik ośrodka wskazał w formularzu, musi być zarejestrowany w Rejestrze Egzaminatorów systemu maszynista.gov.pl.

Pole dotyczące rodzajów sprawdzianu dopuszczającego jest polem wielokrotnego wyboru. Można w nim wskazać wszystkie pozycje przewidziane w liście rozwijalnej:

- infrastruktura kolejowa,
- język obcy,
- kategoria świadectwa maszynisty,
- pojazdy Kolejowe,
- urządzenie kontrolujące lub urządzenie kontroli prowadzenia pociągu.

Wybranie którejkolwiek pozycji z listy, np. infrastruktury kolejowej, oznacza automatyczne utworzenie poniżej dodatkowego pola. Zawiera ono listę rozwijalną, na której trzeba zaznaczyć przynajmniej jedną pozycję. Liczba pozycji na liście rozwijalnej zawęzi się, jeśli użytkownik zacznie wpisywać żadaną nazwę.

Uwaga! Uzupełnienie formularza odbywa się w analogiczny sposób do przekazywania informacji o sprawdzanie wiedzy i umiejętności maszynisty, który posiada już uprawnienia Pamiętaj, że brak którejkolwiek pozycji w polu dotyczącym rodzaju sprawdzianu oznacza, że kwalifikacje w tym zakresie nie znajdują się później w wydany świadectwie maszynisty. Oznacza to, że ośrodek szkolenia powinien wskazać w formularzu:

- zarządców infrastruktury kolejowej (zgodnie z opublikowanym przez Prezesa UTK słownikiem),
- kategorie (lub podkategorie) świadectwa maszynisty,
- typy pojazdów kolejowych,
- urządzenie kontrolujące lub urządzenie kontroli prowadzenia pociągu.

Zakres informacji wskazanych w formularzu będzie miał wpływ na przebieg egzaminu.

Przykład: wskazanie kategorii ogólnej A bez uszczegółowienia do podkategorii oznacza, że na teście teoretycznym mogą pojawić się pytania dotyczące wszystkich podkategorii, od A1 do A5.

Część praktyczna egzaminu na świadectwo maszynisty odbędzie się zaś na wybranym przez

Prezesa UTK typie taboru oraz na wybranej infrastrukturze spośród tych, które zostały wskazane w informacji o sprawdzianie dopuszczającym.

Po uzupełnieniu wszystkich potrzebnych danych formularz należy podpisać i wysłać w taki sam sposób, jak pozostałe informacje w systemie. Informacja o sprawdzianie dopuszczającym będzie widoczna zarówno dla ośrodka szkolenia, jak i dla pracodawcy.

- Wpis o ukończeniu szkolenia na świadectwo maszynisty

Drugą niezbędną informacją, którą ośrodek prowadzący szkolenie powinien przekazać do systemu, jest wpis o ukończeniu szkolenia na świadectwo maszynisty. Pracownik ośrodka w zakładce „Świadectwo maszynisty” wybiera w tym celu pozycję „Wpisy o ukończeniu szkolenia na świadectwo maszynisty”. Po przejściu do widoku rejestru w prawym górnym rogu należy wybrać opcję „Dodaj wpis”.

W formularzu, który się wówczas pojawi, należy uzupełnić dane uczestnika szkolenia:

- imię,
- drugie imię (pole opcjonalne),
- nazwisko,
- numer PESEL,
- numer EIN.

Formularz zawiera dodatkowo pola opcjonalne przeznaczone na dane kontaktowe: e-mail i numer telefonu kandydata na maszynistę (zalecamy wypełnienie również tych pól).

Druga sekcja dotyczy danych samego szkolenia:

- data ukończenia szkolenia,
- liczba godzin szkolenia,
- podmiot kierujący na szkolenie.

Wszystkie są obowiązkowe. Pole podmiotu kierującego na szkolenie wypełnia się w ten sam sposób, jak na formularzu sprawdzianu dopuszczającego.

Po uzupełnieniu formularza należy go podpisać i wysłać. W trakcie podpisywania system poprosi o podpisanie dokumentu dwukrotnie. Wynika to z dwóch dokumentów składanych w systemie – jednocześnie z wpisem o ukończeniu szkolenia w systemie powstaje dokument potwierdzenia ukończenia kursu dla kandydata.

Informacje o wpisie będą widoczne zarówno dla ośrodka szkolenia, wskazanego pracodawcy, jak i kandydata na maszynistę.

Dane te będą również widoczne w profilu kandydata w zakładce „Egzaminy i szkolenia” w sekcji „Świadectwo”.

2. Złożenie wniosku o przeprowadzenie części teoretycznej (testu) – zadanie dla pracodawcy

Po przekazaniu do systemu informacji o przeprowadzonym sprawdzianie wiedzy i umiejętności oraz o ukończeniu szkolenia, przewoźnik kolejowy lub zarządca infrastruktury mogą złożyć wniosek o przeprowadzenie egzaminu na świadectwo maszynisty. Pracownik podmiotu (pracownik musi mieć odpowiednie uprawnienia) po zalogowaniu się do systemu w zakładce „Świadectwo maszynisty” wybiera pozycję „Wniosek o egzamin na świadectwo maszynisty”. Formularz wniosku wypełnia w pięciu etapach. Na każdym z nich można zapisać szkic wniosku i wrócić do wypełniania później.

Na początku użytkownik podaje dane osobowe kandydata na maszynistę. Wymagany jest m.in. nr EIN. Następnie przechodzi do wyboru terminu egzaminu.

W polu „Wybór daty sprawdzianu testowego” można wybrać dowolną datę. Uwaga: egzamin może się odbyć nie wcześniej niż 5 dni po złożeniu wniosku.

System wyświetli sekcję „Wybór sali”, jeśli danego dnia jest planowane przeprowadzenie egzaminu.

Sekcja zawiera informacje o:

- godzinie,
- numerze sali,
- liczbie wolnych miejsc.

Jeśli w danym dniu odbędzie się więcej niż jedna sesja egzaminacyjna, system pozwoli na wybór – należy zaznaczyć okienko przy wybranej godzinie.

W następnej sekcji należy wskazać dane osoby kontaktowej ze strony pracodawcy:

- imię,
- nazwisko,
- e-mail,

- numer telefonu,
- numer faksu (opcjonalnie).

Na wskazany w tym miejscu adres e-mail zostanie wysłane potwierdzenie rezerwacji terminu egzaminu. Dane kontaktowe pomogą również pracownikom UTK w komunikacji z pracodawcą, jeśli dane w wypełnionym wniosku będą wymagały wyjaśnienia. Wskazana osoba będzie także uczestniczyć w ustaleniu niezbędnych szczegółów kolejnych części egzaminu.

W kolejnym kroku system będzie wymagał wskazania zakresu egzaminu. Pracownik podmiotu w polach:

- infrastruktura kolejowa,
- język obcy,
- kategoria świadectwa maszynisty,
- pojazdy kolejowe,
- urządzenie kontrolujące lub urządzenie kontroli prowadzenia pociągu

powinien wskazać pozycje zgodne z informacją o przeprowadzeniu sprawdzianu dopuszczającego. Dodatkowo system wymaga również załączenia pliku (w formacie .doc, .pdf lub .xls) zawierającego informacje o znajomości odcinków linii kolejowych uczestnika egzaminu. Część z nich zostanie wybrana na kolejnym etapie do wykonania zadań w części symulatorowej.

W kolejnym kroku uzupełniane są informacje o opłacie za egzamin. Wynosi ona 600 zł za każdego kandydata i należy ją wpłacić przed egzaminem (np. przelewem bankowym). Na tym ekranie należy wpisać tytuł przelewu, co pozwoli zidentyfikować dokonaną opłatę. System wymaga także dołączenia skanu lub zdjęcia dowodu wykonania płatności.

Ostatni ekran w formularzu wniosku prezentuje podsumowanie wszystkich wskazanych danych dotyczących uczestnika egzaminu. Podpisanie i wysłanie wypełnionego wniosku odbywa się na takich samych zasadach, jak pozostałe formularze w systemie.

Po skutecznym wysłaniu wniosku pojawi się komunikat informujący, że wniosek oczekuje na zatwierdzenie przez UTK. Po pozytywnej weryfikacji opłaty – jeśli wskazany w formularzu zakres egzaminu nie będzie wymagał dodatkowych wyjaśnień (np. w kwestii znajomości odcinków linii kolejowych) – osoba kontaktowa otrzyma potwierdzenie na podany adres e-mail. Status oraz inne szczegóły wniosku (m.in. dane kandydata, data złożenia wniosku, nazwa i nr REGON pracodawcy, data sprawdzianu oraz informacja o ewentualnym wyniku egzaminu) będą widoczne dla kandydata na maszynistę oraz dla pracodawcy w zakładce „Świadectwo maszynisty”, sekcja „Wnioski o egzamin na świadectwo maszynisty”. Aby wejść w szczegóły

wniosku, należy wybrać tę opcję z listy rozwijalnej w kolumnie „Akcje”.

Dane będą również dostępne w profilu kandydata w zakładce: „Egzaminy i szkolenia” w sekcji „Świadectwo”.

3. Rezerwacja terminu przeprowadzenia części teoretycznej – egzaminu na symulatorze

Możliwość zapisania kandydata na kolejną część egzaminu jest możliwa po otrzymaniu przez niego pozytywnego wyniku z części testowej. Tak samo jak podczas egzaminu na licencję maszynisty wynik jest generowany automatycznie przez system po zakończeniu rozwiązywania testu przez uczestnika. Po zatwierdzeniu wyniku przez egzaminatora będzie mógł on wybrać i zarezerwować dogodny dla siebie termin w punkcie informacyjnym Centrum Egzaminowania i Monitorowania Maszynistów.

Uwaga: to upoważniony pracownik UTK dokonuje rezerwacji w systemie – operacja nie wymaga wypełniania żadnego formularza przez pracodawcę lub ośrodek szkolący kandydata.

Po zatwierdzeniu terminu przez pracownika UTK informacja ta trafi – jak w przypadku składania wniosku o przeprowadzenie części testowej – do rejestru w zakładce „Świadectwo maszynisty”, sekcja „Wnioski o egzamin na świadectwo maszynisty”. Będzie także dostępna z poziomu profilu kandydata w zakładce: „Egzaminy i szkolenia” w sekcji „Świadectwo”.

Informacja będzie uzupełniona o typ symulatora, na którym odbędzie się ta część egzaminu (lokomotywa manewrowa, lokomotywa elektryczna lub EZT). Wskazane będą także:

- infrastruktura kolejowa,
- język obcy,
- kategoria świadectwa maszynisty,
- pojazdy kolejowe,
- urządzenie kontrolujące lub urządzenie kontroli prowadzenia pociągu,

których będzie dotyczył egzamin. Muszą one być zgodne z kwalifikacjami kandydata potwierdzonymi podczas sprawdzianu dopuszczającego. W informacji znajdują się również dane osoby kontaktowej do ustalenia terminu praktycznego.

Egzamin na symulatorze odbywa się na zasadach określonych w § 15-20 rozporządzenia w sprawie egzaminów na licencję i świadectwo maszynisty².

4. Rezerwacja terminu części praktycznej egzaminu

Jeżeli zadania egzaminacyjne na symulatorze określone w scenariuszu egzaminacyjnym zostały zrealizowane, a kandydat na maszynistę uzyskał pozytywny wynik, możliwa jest rezerwacja terminu części praktycznej egzaminu. Tak jak w przypadku poprzedniej części nie wymaga to wypełniania żadnego formularza przez pracodawcę lub ośrodek szkolący kandydata. Wymaga jednak ich współdziałania.

Pracodawca jest odpowiedzialny za zapewnienie pociągu wraz z rozkładem jazdy, a ośrodek szkolenia za skierowanie egzaminatora. Drugiego egzaminatora wyznacza Prezes UTK. Koordynacja z osobami kontaktowymi odbywa się poza systemem.

Uwaga: ostateczny wybór typu pojazdu kolejowego, zarządcy infrastruktury i pozostałych szczegółów egzaminu wymaga zatwierdzenia przez UTK.

Po zatwierdzeniu terminu egzaminu przez pracownika UTK stosowna informacja pojawi się w zakładce „Świadectwo maszynisty” w sekcji „Wnioski o egzamin na świadectwo maszynisty.” Będzie dostępna także z poziomu profilu kandydata w zakładce „Egzaminy i szkolenia” w sekcji „Świadectwo”.

Co ważne – w tym przypadku dostęp do szczegółów tej części egzaminu będą mieli również obaj egzaminatorzy wyznaczeni do jej przeprowadzenia.

Egzamin praktyczny odbywa się na zasadach określonych w § 21-25 rozporządzenia w sprawie egzaminów na licencję i świadectwo maszynisty. Wynik egzaminu jest zatwierdzany przez obydwu egzaminatorów przez podpisanie elektronicznego protokołu wygenerowanego przez system. Ponieważ podpisanie odbywa się na takich samych zasadach, jak pozostałych formularzy w systemie, egzaminatorzy będą mogli zrobić to przy użyciu urządzeń mobilnych bezpośrednio po zakończeniu egzaminu.

Uzyskanie pozytywnego wyniku całego egzaminu potwierdzonego w protokole umożliwi pracodawcy wydanie świadectwa maszynisty zawierającego zakres umiejętności i kwalifikacji potwierdzonych w czasie sprawdzianu dopuszczającego.

¹ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie świadectwa maszynisty (Dz.U. z 2022 r., poz. 2680, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie świadectwa maszynisty”;

² rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie egzaminów na licencję i świadectwo maszynisty (Dz.U. z 2022 r., poz. 2680), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie egzaminów na licencję i świadectwo maszynisty”

